

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5.
hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok
küldendők.

TARTALOM: Kalapács vagy üllő. — Szakértők. — A kistráfik elválasztása a nagyárudától. — Vegyes hírek.

Kalapács vagy üllő.

Ámbár a szociális bűnök egyike, hogy a gyöngé mindig az üllő szerepét kénytelen játszani, amelyre a kalapács lesujt s régtől fogva természeti törvény, hogy az erős lebirja a gyöngét, mégis szomorú látványt nyújt, ha az erő a gyöngesség előtt meghajolni kénytelen, csupán azért, mert az erő nem tudja hatalmát felhasználni.

Mert nagy jelentőségű kérdés az, hogy mit kell erős és mit a gyöngé alatt érteni. Napjainkban gyakran győz az a vélemény, hogy nem a számban jelentékeny, hanem az nevezhető erősnek, akinek megadatott a hatalom, hogy erőszakos eszközökkel élhessen. Egészen világosan látjuk ezt annál a szakmánál, amelynek lapunk munkásságát szenteli. A dohánykisárusok, számra nézve mintegy 60.000-en, tehát egy tekintélyes sereg, eddig le nem rázhatták vállalkról azt a terhet, amelyet a velük összeköttetésben álló üzletemberek elenyésző töredéke rájuk ró.

Itt vannak mindenekelőtt a nagyárusok, akik — tisztelet a kivételnek — láthatólag azt hiszik, hogy minden hozzájuk utalt trafikos szeszélyeiknek és önkényes feltételeiknek köteles magát alávetni. Legutóbbi számunkban nyilvánosságra hoztunk egy ilyen erőszakoskodást. Egy nagyáruda, amelyben 170 kisárus kénytelen vásárlásait eszközölni, egyszerűen nem szolgáltat ki árut és a trafikosok ezt nyugodtan eltűrik. Miért? Azért, mert tetszik neki az üllő szerepe, melyre lesujt a kalapács, hogy szikrák pattognak ki

belőle. Milyen gyakoriak az ilyen vexálások, anélkül, hogy mindez a hatóságnak még csak tudomására is jutna. A főváros 1000 kisárusa közül nincs egyetlenegy, aki nem lenne felháborodva azon, hogy a nagyáruda, ahová ők pénzüket hordozzák, kistőzsdével van egybekötve. Mindegyik tudja, hogy ez konkurrenciát jelent, amely saját üzletét érzékenyen sújtja. De egyetlen kéz sem moccan az iga lerázására. Miért? Mert már beleélték magukat az üllő szerepébe és nem is akarják megkísérelni, a kalapács szerepét átvenni.

A tulajdonképeni hasznót nem a trafikok, hanem a mellékárucikkék árusítása jövedelmezi. Ezt a szakmát az elárusítóknak úgy kellene kihasználniok, hogy üzletük után megtudjanak élni. De ehelyett mi történik? A cigarettapapirgyáros és kereskedő, a szipkagyáros, kézmű- és niürnbergi árukkal kereskedők, mindnyájan kifosztják a trafikost tetszésük szerint. Mindegyik gyáros és kereskedő azt hiszi, hogy joga van a dohánytőzsdét saját üzlete fiókjának tekinteni. Mindnyájan abban a hitben vannak, hogy a trafikos függ tőlük. Néhány hirdetés, amelyet ezek az áruuzsorások a lapokban elhelyeznek, felhívja a közönség figyelmét az illető árucikkre, amelyet aztán a trafikokban keres. Ezáltal a trafikos a gyáros kreaturájává süllyed, aki az árakat és egyéb feltételeket diktálja neki, amint csak kedve tartja. Ahelyett azonban, hogy az eljárást energikusan visszautasítanák, ahelyett, hogy a trafikosok minden árut, amelyet a gyáros hirdet, boykottálnának, ennek épen ellenke-

zöje történik. Sőt sok trafikos olyan naiv, hogy erősebb szót ne használjunk, hogy ezeknek a gyárosoknak reklámplakátjait üzlethelyiségekben ingyen kifüggesztik. Ahelyett, hogy a legerősebb eszközökhöz nyulnának, hogy a gyárost kényszerítsék az áruknak olcsóbb szállítására, hogy a trafikosnak jusson a haszon oroszlánrésze, mint-hogy kizárólag ő fárad az áru elterjesztése érdekében, olyan árakat fizetnek, amilyeneket csak követelnek tőlük és a gyárosoktól engedik meg az eladási árakat is megszabni. Miért? Mert azt hiszik, hogy nekik üllőknek kell lenniök, mintha ez olyan törvény volna, amelytől nem szabad eltérni.

S épen ebben rejlik ennek a legszerencsétlenebb pályának a tragikuma. Mert aligha van még a világon egyetlen oly szakma, amely oly béketűrővel hajtaná fejét az iga alá és megnyugodna sorsában, mint a dohányárusok. 60.000 trafikos van az országban! Milyen hatalmat reprezentálhatnának és érdekeikért küzdelmet folytathatnának, amelyeknek kivívása nem is oly nehéz. De, ha már keresztülvihetetlen az ország összes trafikosait egy táborba egyesíteni, legalább azok, akiknek kizárólag trafikjuk jövedelméből vagy nagyrészt abból kellene élniök, törekedjenek teljes erővel az együttműködésre, hogy oly hatalom keletkezzék, melyet egyes sohasem érhetne el. Mert az egyes mindig az üllő volt és az is lesz, amelyre rásujtanak és ha nem áll be változás, akkor örök időnkig az is lesz. Most már az a kérdés, hogy a trafikosok továbbra is az üllő szerepében akarnak megmaradni, vagy pedig átveszik a kalapács szerepét és rásujtsanak mindenre, ami nincs javára, vagy ami üzletét megnehezíti, gátolja vagy teljesen lehetetlenné teszi. Kalapács vagy üllő, ez a kérdés.

Szakértők.

Valamely árucikk előállítójának kétségtelenül fontos érdeke, hogy pontosan értesüljön arról, hogy a vevők miképen vannak az áruval megelégedve. A gyárosnak ily módon alkalma van áruin esetleges javításokat tenni, ha ez szükségesnek mutatkozik. Mászt részt pedig ez kártól is megkíméli, mert nem fog nagyobb készletet előállítani, ha meggyőződést szerez róla, hogy gyártmányain egy és más javításra szorul. Erre a célra a magániparosok ügynökeiket, utazóikat és a kiskereskedőket használják fel. Minthogy ezek a vevők-

kel közvetlen érintkezésben állanak, tehát abban helyzetben vannak, hogy pontos felvilágosításokkal szolgálhatnak.

Egy olyan nagyipar, aminő a dohánygyedárúság, ezt az eszközt egyáltalán nem nélkülözheti. Elsősorban már azért sem mert gyártmányokat készít biztos cél nélkül, azaz anélkül, hogy tudná, hogy ez a mennyiség hónapokra vagy évekre lesz-e elegendő. Természetesen új gyártmányokról beszélünk. Azonkívül pedig a dohányjövődék nem áll összeköttetésben vevőivel, sőt még azokkal sem, akik készítményeit forgalomba hozzák. Hogyan alkothat tehát magának véleményt arról, hogy egy bizonyos fajta készítmény hogyan nyerte meg a közönség tetszését? Hogyan lehetséges egyes cikkek gyártását forszírozni, vagy beszüntetni?

De ami a régi fajokat illeti, már többször tapasztaltuk ezeknél is, hogy fogyasztásuk hirtelen megnövekszik, viszont mások ismét hirtelen mind raktáron maradnak és forgalmuk csekély. A különféle dohányraktárakban évek óta nagy tömegben felhalmozott áruk bizonyítékát adják annak, hogy ez az állapot kárt rejt magában. Mert ezek az áruk nagyrészt hasznavetetlenek és nem lenne szabad a fogyasztók kezeibe jutniok. Negyven évvel ezelőtt az ilyen árukat nem hozták forgalomba, hanem vagy feldolgozták, vagy olcsó árakon kiárusították.

Tehát alig vonható kétségbe, hogy a dohányjövődéknek szüksége van egy oly tényezőre, amely őt minden árucikk forgalmáról informálná, a közönség véleményét meghallgatná és ezt a gyártás vezetőivel mihez-tartás végett közölné. Ki lenne erre alkalmasabb, mint a trafikos? És specialiter a kisárus az aki, a közönség dohányzó részével állandó kontaktusban áll, aki folytonosan hallja a véleményét, aki tudja, hogy mely fajok népszerűek s melyek nem a dohányzók körében. A nagy trafikosnak erre természetesen nincsen alkalma, mert ő csak a kisárusokkal érintkezik. Ennélfogva bizonyos számú kistrifikost, akik üzleteiket maguk vezetik, kellene ennek a tudósítói szolgálatnak teljesítésével megbízni. Minden esetre a legforgalmasabb trafikok tulajdonosait kellene erre kiszemelni, azonkívül ezeknek természetesen kellő kvalifikációval is kellene birniök, hogy pontos tudósításokat adhassanak.

Indítványunk kissé különösnek fog látszani. Tudniillik sok ember fog akadni, különösen a trafikosok szakmájában, aki azt állítja magáról, hogy a maga metierjét kitünően érti és képes arról ítéletet alkotni. Mily gyakran hallottunk már ily véleményt. Azt hiszik, hogy ha a trafikos mint valami automata pénzért kiszolgáltatja az árukat, ebben áll az egész mestersége. Pedig épenséggel a dohány és szivar eladása olyan üzleti gyakorlatot követel, mint egyetlen árucik sem. És ott, ahol egy trafik élénk forgalmat ér el, jó és értelmes elárúsító vagy elárúsítónő is van.

Különben mi ismerünk meglehetősen számú trafikost és trafikosnőt, akikre az ilyen tudósításokat nyugodtan rá lehetne bízni.

A kistrafik elválasztása a nagyárudától.

A legutóbbi időben ismételten kitűnt, hogy milyen lehetetlen állapot az, ha a nagytrafikokkal a kisárudák összekapcsolva maradnak, azaz, ha a fővárosi nagyárusok egyuttal kistrafikosok is. A pénzügyminiszterium valakinek nagytrafikengedélyt ad nevetéségesen csekély eladási provízió mellett, amely még a költségek fedezésére sem elegendő. Kitűnően ismerjük a nagyárusok viszonyait s ezért meg kell mondanunk, hogy a fővárosban egyetlen nagytrafikos sincs, aki az üzletet 1%-nál olcsóbban volna képes ellátni. A költségek mindenütt többet tesznek $\frac{7}{10}\%$ -nál, ami annyit jelent, hogy azok a nagyárusok, akik még kevesebbet kapnak, egyszerűen ráfizetnek. Készek vagyunk ezt bármely időben bárkinek számszerűleg beigazolni.

A kisárudának kell tehát a hasznot hoznia. S ezt kívánja — lelkiismereti furdalás nélkül — a miniszterium. Vajjon tudja-e ez a miniszterium, hogy ezzel mit kíván? Egészen érthetően, meg akarjuk itt mondani. A pénzügyminiszterium indirekte azt kívánja, hogy a nagyárus kistrafikját kizsákmányolja, ami annyit jelent, hogy a hozzá utasított trafikosokat különféle machinációk segítségével megkárosítsa. Mert ha az, ami csaknem naponként nyilvánosságra kerül és amiről minden trafikos panaszkodik, nem becsapás, akkor igazán nem értjük ennek a szónak a jelentőségét.

Miért nem fizeti a kincstár embereit a teljesített munkáért, miért kárpótolja azokat olyan kedvezményekkel, amelyekről most szoltunk? Hát a nagyárusok talán vállalkozók? Nem pedig viszontelárusítók, akik a detailistákkal közvetítik az eladást? Miért dolgozzanak a nagytrafikosok ingyen? Miért legyenek arra utalva, hogy a kisexistenciáknak a falat kenyeret kivegyék a szájukból

A kistrafikot a nagyárudától el kell különíteni. Mert szégyene ez az egész üzemnek. Ha az osztrák copf ezeket a züllött viszonyokat annakidején létrehozta, úgy az előre törekvő magyarok feladata legyen ezen a téren is reformokat létesíteni. Mert, az igazat megvallva, ez a nagytrafikosnak a kisárudája jellemző osztrák termék, amelynek alapmotívuma: takarékoság a kincstár pénzével. Szatőcspolitiká — egyéb semmi. De már magában Ausztriában is rég belátták ezt és a nagytrafikos kistőzsdéjét beszüntették. Bécsben és más városokban a nagyárusnak már nincs kisárudája. Csak nálunk nem tudnának tőle elszakadni. Miért? Talán, mert ennek a praxisnak rossz, következményeiről még egyáltalán nem gondolkodtak.

Most azonban, ez már így nem mehet tovább. Miért vár a pénzügyminiszterium arra, amíg ezeknek az állapotoknak a tarthatatlansága eléri tetőpontját, sok már úgy sem hiányzik.

Vegyes hírek.

Az állatkert t. igazgatóságának. Egy trafikostól a következő levelet kaptuk, amelyet az állatkert igazgatóságának tudomására hozunk azzal a kérelemmel, hogy orvoslásról gondoskodják:

Igen tisztelt Szerkesztőség! Más trafikokhoz hasonlóan én is árusítok üzletemben belépőjegyeket a fővárosi állatkertbe és nagy mennyiséget adok el belőlük. De mit használ ez, ha a jegyeken majdnem semmit sem keresek? A tekintetes állatkerti igazgatóság a jegyek elárúsítását egy vállalkozóra bízta, akinek bizonyára megvan a maga tekintélyes haszna. Nekünk szegény trafikosoknak 100 jegy után 1 korona 40 fillért ad és ezenkívül a jegyeket strikte kell vásárolnunk és előre megfizetnünk. Tessék meggondolni, nekem 28 korona 60 fillért kell ebbe a cikkbe investálnom, 100 azaz száz embert kell kiszolgálnom, hogy 1 korona 40 fillért keressek. A vállalkozó, aki helyett mi dolgozunk, valószínűleg háromannyit keres. Hát rendjén van ez? Hát minket trafikosokat minden oldalról be lehet csapni? Hát nem-e a trafikos az, akit a haszon tulajdonképpen megilletne, mert csak ő viseli a fáradságot és rizikót, amely a jegyek eladásával jár? Kérem a tekintetes szerkesztőséget ezen panaszomnak közlésére, talán talál az állatkert igazgatósága módot, hogy a jegyeket direkt tőle kaphassuk. Mert ha ez az állapot tovább tart, akkor kollégáimat fel fogom szólítani, hogy kérelmükkel a városi hatósághoz forduljanak. Tisztelettel Ny. K.

Mi ezt a kérelmet jogosnak találjuk. Még az állam is, mely ugyancsak szűkösen fizet, a trafikosoknak 30 korona után körülbelül 3 korona províziót ad. Az állatkerti igazgatóság még fukarabb?

Uj osztrák különlegességi szivar. Bécsben március 15-től kezdve, a különlegességi tőzsdékben új szivart fognak árusítani, amelynek „Pigmeos“ a neve. Ezek dobozokba csomagolva 25 darabonként 4 koronába, darabonként 16 fillérbe kerülnek.

Névtelenül. Nincsen egyetlen újság és egyetlen szaklap a világon, amelynek olyan óriási nehézségekkel kellene küzdenie, mint a mienknek. Egy szerencsétlen, minden oldalról kifosztott szakmáért küzd, amely olyannyira leigázva érzi magát, hogy még az egyetlen, érdekében küzdő lappal szemben sem mer nyíltságot tanúsítani, amely nélkül pedig minden küzdelem céltalan. A VII. kerületi nagytrafikról szóló cikkünk alkalmából óriási számú levelet kaptunk, amelyek köszönetet mondanak fáradozásunkért. Bármennyire örömeinkre is szolgál ez, mégis szégyenkezve tettük ezeknek egy részét — a papirkosárba. Bocsánatot kérünk az őszinteségért. De mi azt hisszük, hogy a mi irányunkban nyíltság volna helyén és aki anonim levelet ír, az elárulja, hogy fél tőlünk. Ez egyenesen sértés a mi irányunkban. Aki a trafikosok közül annyira szolgál az érzi magát, hogy nagyárusától fél, azt a küzdők sorában nem használhatjuk. Az maradjon nyugodtan odahaza és hagyja nyugodtan a bőrét lenyuzni. Ilyen emberekkel semmit sem kezdetünk. Azonkívül teljesen céltalan olyan emberek érdekében írni, akiknek annyi bátorságuk nincs, hogy legalább egyetlen igazi barátjuk előtt — szaklapjuk előtt — ne titkolják a becses nevüket.

Provizio szivarok és okmánybélyegek eladásánál. A fővárosi m. kir. pénzügyigazgatósághoz azt a kérelmet intézzük, vessen rendeleti uton véget ennek a botránynak visszaélésnek. Mint már gyakrabban megirtuk, vannak a fővárosban olyan trafikosok, akik, hogy üzleti forgalmukat növeljék, a pincéreknek és hivatalosokéknak a szivart és okmánybélyeget olcsóbban adják, t. i. ezeknek a vevőknek az árból bizonyos százalékot elengednek. Teljesen eltekintve attól, hogy az elárúrási szabályzatban ez törvényileg tiltva van, ez olyan konkurrenciát idéz elő, amely az állami árucikkeknek nem nagy tiszteletet szerez. Az ilyen kapzsi emberek diszkreditálják az üzletet és nagy kárt okoznak a különben sem rózsás helyzetű trafikosoknak. Ha az illető pénzügyigazgatósági rendelet az ilyen eljárást az engedély megvonásával fogja büntetni, akkor ennek a botránynak nagyon hamar vége lesz.

Sztrájk Havanában. A szivarmunkások sztrájkja folytonosan tart és belátható időben nem is fog véget érni. De itt is bevált az a régi közmondás, hogy ami túlélés, az hamar kicsorbul. A szivargyárosok módok után kezdenek kutatni, amelyek segítségével a munkásszövetség egyre növekvő zsarnokságától megszabadulhatnak. Konszolidált viszonyokra van szükségük, mert minden sztrájk, amelynek időnkénti szállítási nehézségek következményei, azzal a veszéllyel fenyegeti őket, hogy az importált szivarokat fogyasztó publikum, ha egyszer már a hazai termékekhez szokott,

elvéssz órá nézve. Ez okból az ipartörékvése arra irányul, az eddig főleg a fővárosban székelő gyártást decentralizálni. Már a cégek egész sora kezdte meg az áthelyezést. Így Romeo & Julieta egy gyárat Artemisában nyitottak meg, La Flor de Afernandez Garcia Vereda la Nievában, Belinda Guira de Melenában. Upmann & Co. is állítólag elhátározta, hogy az esetre, ha a sztrájk még soká elhúzódik, a vidékre fog menni és a gyártást ott fogja megkezdeni. Tapasztalat szerint az ilyen a gyártás elszóráására irányuló mozgalom rendszerint eredményre szokott vezetni. Tehát a munkásszövetség visszaélései folytán Havanában, a gyártás képe Cuba-szigetén a legközelebbi években alaposan meg fog változni. Dacára ennek kevés remény van, hogy Havanában az unió meg fogja változtatni álláspontját. A központi bizottság anyagi eszközei, a rengeteg összegek dacára, amelyet a múlt évi hosszú sztrájk és a jelenlegi munkabeszüntetés felemésztett kimeríthetetlennek látszanak vagy inkább a vezetők tudják, hogy a forrás, melyből ezek folynak, kimeríthetetlen. Az egész világ ujjal mutat a dohánytrösztre, mint a titkos pénzelőre, noha eddig nem sikerült bizonyítékokat szerezni. Mi csak azt a tényt tartjuk szem előtt, hogy a tröszt a munkás-unióval a legjobb lábbon él s hogy a munkások, ismeretlen eredetű enormis pénzeszközökre támaszkodva, küzdelmükben kizárólag a független gyárak ellen fordulnak. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezek az utóbbi években folytonosan nagyobb konkurrenciát képeztek a trösztre nézve, akkor a helyzet eléggé világos.

M e g h i v ó .

Az Első leánykiházasító egyesület mint szövetkezet gyermek- és életbiztosító intézet

1908. évi március hó 29-én délelőtt 10 órakor az intézet hivatalos helyiségeiben (VI., Teréz-körút 40—42. szám alatt) tartja

XLV. rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak.

A közgyűlés napirendje:

1. A jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. — 2. Az igazgatóság jelentése és az 1907. évi mérleg előterjesztése. — 3. A felügyelő-bizottság jelentése és indítványa. — 4. A mérleg megállapítása, a felesleg hovatartozása feletti határozathozatal. — 5. A hivatalnoki nyuaddijalap javadalmazása. — 6. A felmentvény megadása. — 7. A felügyelő-bizottság megválasztása. — 8. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

Budapest, 1908. március 12.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 28. §-a: A közgyűlésen csak azon tag vehet részt és bir szavazati joggal, aki a közgyűlést megelőző év első felében a szövetkezet tagjai közé felvétellett, biztosítása tőkésítve nincsen és díjakkal két hónapnál hosszabb idővel hátralékban nincsen.

29. §-a: Azon szövetkezeti tag, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlés előtt legalább 3 nappal biztosítási kötvényeit a társaság pénztáránál letenni és a közgyűlés előtt lejárt díjakról szóló nyugtát előmutatni. A szövetkezeti tag a letétről elismervényt kap, melyben a biztosított tőke megjelöltetik és amely a közgyűléshez való belépőjegyet, valamint szavazó jogának igazolásául szolgál. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (XXI. sorsjáték) 6. osztályának húzásai f. évi március hó 24-től április hó 23-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

március 24, 26, 27, 28, 30, 31, április 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 23-án.

A húzások mindig délelőtt 1/2 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték húzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1908. évi március hó 17-ig eszközözlendő.

Budapest, 1908. évi március hó 8-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hasay.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Hammer oder Ambos. — Waaren-Experten. — Die Lostrennung der Kleintrafik von der Grosstrafik. — Vermischte Nachrichten.

Hammer oder Ambos.

Wohl zählt es zu den socialen Gebrechen, dass der Kleine den Ambos bilden muss, auf welchem der Hammer niedersaust; wohl war und ist es von jeher ein Naturgesetz gewesen, dass der Starke den Schwachen niederringt; allein, einen traurigen Anblick bietet es, wenn die Stärke der Schwäche weichen muss, bloss deshalb, weil die Stärke ihre Macht nicht auszunützen versteht.

Denn es ist eine Frage von grosser Bedeutung, was man unter stark, was man unter schwach versteht. In unseren Tagen siegt öfter die Meinung, dass nicht der numerisch starke, sondern derjenige stark zu nennen ist, dem die Macht gegeben wurde, Gewalt anwenden zu können. Sehr deutlich sehen wir das bei jener Branche, denen unsere Blätter gewidmet sind. Die Kleintrafikanten ungefähr 60.000 an Zahl, demnach ein sehr stattliches Heer, sie vermochten bisher nicht, die Bürde von sich abzuschütteln, welche ein einzig kleiner Bruchtheil Geschäftsleute, mit denen sie in Verbindung stehen, ihnen aufladet.

Da sind vor Allem die Grosstrafikanten, die, Ehre den Ausnahmen, zu glauben scheinen, dass jeder zu ihnen angewiesene Trafikant, sich ihren Launen und Bedingungen zu fügen habe. In unserer letzten Nummer haben wir ein derartiges Gewaltstücklein veröffentlicht. Eine Grosstrafik zu welcher 170 Trafikanten zur Fassung angewiesen sind, verabfolgt einfach keine Waaren und die Trafikanten lassen sich das ruhig gefallen. Warum? Nun, weil sie sich in der Rolle des Ambos gefallen, auf welchen der Hammer zuschlägt, dass die Funken fliegen. Und wie oft kommen derlei Vexationen vor, ohne dass dies alles auch nur zur Kenntnis der Behörden käme. Unter den 1000 Kleinverschleissern der Hauptstadt gibt es kaum einen, der nicht entrüstet darüber wäre, dass die Grosstrafik wohin sie ihr

Geld tragen, mit einer Kleintrafik verbunden ist. Ein Jeder weiss, dass dies eine Konkurrenz bedeutet, die das eigene Geschäft stark in Mitleidenschaft zieht. Aber keine Hand rührt sich dieses Joch abzuschütteln. Warum? Weil man sich in der Rolle des Ambos schon hineingelebt hat und weil man es gar nicht versuchen will, auch einmal der Hammer zu sein.

Der eigentliche Nutzen den die Trafik bringen soll, besteht in den Verkauf der Nebenartikel. Dieses Fach müssten die Verschleisser derart ausnützen, dass sie von ihrem Geschäfte zu existiren vermögen. Doch was geschieht. Der Cigarettenpapierfabrikant und Händler, der Papier-spitzelfabrikant, die Händler mit Galanterie und Nürnbergerwaaren, sie alle nützen den Trafikanten aus, je nach ihrem Belieben. Jeder dieser Fabrikanten und Händler vermeint ein Recht zu haben, dass er die Tabaktrafik als eine Filiale seines eigenen Geschäftes betrachtet. Sie alle vermeinen, dass der Trafikant von ihnen abhängig ist. Einige Annonzen, welche diese Waarenwucherer in den Zeitungen veröffentlichen, fordern das Publikum auf, den betreffenden Artikel in der Trafik zu verlangen. Dadurch sinkt der Trafikant zur Kreatur des Fabrikanten herab, der ihn Preise und Bezugsbedingungen diktirt, wie er sie nur selber wünscht. Anstatt aber ein derartiges Vorgehen energisch zurückzuweisen, anstatt, dass der Trafikant jede Waare die ein Fabrikant für das Publikum inserirt zu boykotiren, geschieht das gerade Gegentheil. Viele Trafikanten sind sogar derart naiv um nicht ein stärkeres Wort zu gebrauchen, dass sie die Reklamplakate solcher Fabrikanten in ihrem Lokale gratis anbringen lassen. Anstatt die schärfsten Massregel anzuwenden um die Fabrikanten zu zwingen, die Waaren derart billiger zu liefern, dass dem Trafikanten der Löwenantheil des Verdienstes zufällt, da ja nur er die Waare verbreiten hilft, bezahlt man Preise die gefordert werden und

lässt sich von den Fabrikanten sogar die Verkaufspreise diktiren. Und warum? Weil man vermeint, dass man Ambos sein müsse, als ob dies ein Gesetz wäre, das keiner umgehen darf.

Und darin liegt eben die Tragik die diesem unglückseligsten aller Berufe anhaftet. Denn es gibt kaum auf Erden eine einzige Branche die sich so freiwillig ins Joch begibt und fügt, wie diejenige der Tabaktrafikanten. 60.000 Trafikanten im Lande! Welche Macht könnten die repräsentiren, wenn sie unter einander einig wären und ihre Vortheile erkämpfen wollen, was gar nicht so schwer ist. Aber, wenn es schon nicht durchführbar, dass sämmtliche Trafikanten des Landes unter einem Hut zu bringen wären, so sollten zumindest diejenigen, die ausschliesslich von ihrer Trafik, oder zum grossen Theile von ihr leben müssen, mit allen Kräften bestrebt sein, ein Zusammengehen zu fördern, damit endlich eine Macht erstehe, die der Einzelne natürlich niemals erlangen kann. Denn der Einzelne war und ist der Ambos, auf den losgehauen wird und wenn keine Änderung eintritt, so wird er es auch in aller Ewigkeit sein. Die Frage ist also die, ob die Trafikanten es vorziehen, so wie jetzt, der Ambos zu sein, oder den Hammer zu bilden, der all das kräftig niederschlägt, was nicht für sein Wohl tauglich, oder was sein Geschäft erschwert, behindert, oder ganz unmöglich macht. Hammer oder Ambos, das ist die Frage.

Waaren-Experten.

Es bildet unstreitig ein bedeutendes Interesse für den Fabrikanten irgend welchen Artikels, wenn er genau unterrichtet ist, wie derselbe von den Käufern aufgenommen wird. Der Fabrikant hat alsdann Gelegenheit etwaige Verbesserungen an seiner Waare vorzunehmen, wenn diess nothwendig ist. Er wird aber auch vor Schaden insoferne bewahrt, als er es unterlässt grosse Vorräthe anzuschaffen, wenn er einmal die Überzeugung gewinnt, dass an seinem Erzeugnisse so Manches zu verbessern gibt.

Zu diesem Zwecke bedient sich die Privatindustrie ihrer Agenten, Reisenden und Zwischenhändler. Nachdem diese Faktoren mit den Abnehmern in direkter Verbindung stehen, so sind sie auch in der Lage genaue Auskünfte geben zu können.

Eine Grossindustrie, wie es das Tabakmonopol ist, kann dieses Mittels überhaupt nicht entbehren. Erstens schon darum, weil sie Fabrikate anfertigt,

ohne eine bestimmte Richtung, das heisst, ohne zu wissen, ob diese Qualitäten für Monate oder für Jahre reichen werden. Wir sprechen natürlich von neuen Erzeugnissen. Dann aber auch steht eine Tabakregie nicht in Verbindung mit ihren Abnehmern, ja nicht einmal mit jenen Leuten, welche ihre Waaren in Vertrieb setzen. Wie soll sie daher imstande sein, sich ein Urtheil zu schaffen, wie eine Sorte vom Publikum aufgenommen wird? Wie wäre es auch möglich die Fabrikation eines Artikels zu forciren, oder einzustellen?

Aber auch was die alten Sorten betrifft, haben wir ja schon öfter gesehen, dass manchmal eine solche plötzlich zu einem erhöhtem Konsum gelangt, während andere wieder plötzlich auf Lager bleiben und nur geringen Absatz finden. Eine Menge von Waaren die schon seit Jahren in verschiedenen Tabak-Magasinen aufgehäuft sind, liefern Zeugnis dafür, dass dieser Umstand Schaden in sich birgt. Denn diese Waaren sind zum grossen Theil unbrauchbar und sollten den Consumenten nicht in die Hände gelangen. Vor vierzig Jahren hat man derlei Waaren nicht in den Verkehr gebracht, sondern dieselben entweder verarbeitet, oder zu billigem Preise ausverkauft. Es ist demnach kaum zu bezweifeln, dass die Tabak-Regie irgend eines Faktors bedarf, der sie von dem Absatze eines jeden Artikels unterrichtet und die Meinung des Publikums einholt um diese der Fabrikationsstelle zur Darnachrichtung mitzuthemen. Wer wäre hiezu geeigneter, als der Trafikant? Und speciel der Kleintrafikant ist es, der in stetem Kontakt mit dem rauchenden Publikum ist, der seine Meinung stündlich hört, der da weiss welche Sorten beim Raucher beliebt sind und welche nicht. Der Grosstrafikant hat natürlich hiezu keine Gelegenheit, denn er verkehrt mit den Kleintrafikanten. Es müsste daher eine Anzahl Kleintrafikanten, die ihre Geschäfte selber führen, dazu eingeladen werden, den in Rede stehenden Berichterstatte Dienst zu übernehmen. Allerdings ist es nothwendig, dass es die Besitzer der frequentesten Trafiken sind, die dazu ausersehen, ausserdem müssten diese selbstverständlich auch die nöthige Qualifikation besitzen, eine genaue Berichterstattung zu liefern.

Unser Antrag wird etwas sonderbar scheinen. Es vermögen sich nämlich sehr viele Leute und zumeist jene vom Fach, den Trafikanten nicht als Jemandem vorzustellen, der eines Urtheiles über sein Metier fähig ist. Wie oft haben wir diese Ansichten schon äussern gehört. Man vermeint, dass der Trafikant gleich einem Automaten, die Tabakfabrikate gegen Geld verabreicht und glaubt, dass diess seine ganze Beschäftigung sei. Indess erfordert gerade der Verkauf von Tabak und Cigarren eine derartige Geschäftspraxis, wie kaum ein anderer Artikel. Und dort, wo eine Trafik flotten Absatz erzielt, dort ist auch ein guter verständiger Verkäufer oder Verkäuferin.

Wir kennen übrigens ziemlich viel Trafikanten und Trafikantinnen, denen derartige Berichterstattungen getrost anvertraut werden dürfen.

Die Lostrennung der Kleintrafik von der Grosstrafik.

In jüngster Zeit hat es sich abermals gezeigt, welch absurdes Vorgehen es ist, wenn man die Grosstrafik mit der Kleintrafik beisammen lässt, das heisst, wenn die Grosstrafikanten der Hauptstadt auch gleichzeitig Kleintrafikanten sind. Da ertheilt das Finanzministerium irgend Jemanden eine Grosstrafik-Lizenz mit einer lächerlich geringen Verschleissprovision, die nicht einmal genügt um die Kosten zu decken. Wir kennen die Verhältnisse des Grossverschleisses sehr genau und darum müssen wir sagen, dass es in der Hauptstadt keinen einzigen Grosstrafikanten gibt, der das Geschäft unter 1% besorgen könnte. Überall machen die Kosten mehr als $\frac{7}{10}\%$ aus, was so viel besagen will, dass diejenigen Grossverschleisser, die noch weniger bekommen, einfach draufzahlen. Wir sind zu jeder Zeit bereit, diess Wen immer ziffermässig nachzuweisen.

Die Kleintrafik soll also den Nutzen bringen. Und das verlangt ohne Gewissensbisse das Ministerium. Weiss dieses Ministerium aber auch, was es damit verlangt? Wir wollen es hier ganz deutlich sagen. Das Finanzministerium verlangt indirekt, dass der Grosstrafikant seinen Kleinverschleiss ausbeute, was so viel heissen will, dass er die Hunderte zu ihm zugewiesenen Trafikanten vermittelt verschiedener Machinationen übervortheile. Denn wenn das, was fast täglich in die Öffentlichkeit gelangt und von jeden einzelnen Trafikanten geklagt wird, kein Übervortheilen ist, dann verstehen wir wahrlich den Sinn dieses Wortes nicht.

Warum bezahlt das Aerar seine Leute nicht für geleistete Arbeit, warum entschädigt es dieselben mit derartigen Benefizien, wovon hier die Rede ist? Sind die Grosstrafikanten denn Unternehmer? Sind sie nicht die Zwischenhändler, die den Verschleiss an die Detailisten besorgen? Warum sollen die Grosstrafikanten umsonst arbeiten? Warum sollen sie darauf angewiesen sein den kleinen Leuten den Bissen Brot aus dem Munde zu nehmen.

Fort mit der Kleintrafik des Grosstrafikanten. Sie ist eine Schmach für das gesammte Betriebswesen. Wenn der österreichische Zopf von ano dazumal diese verlotterten Zustände eingeführt hat, so sei es Aufgabe des vorwärtsschreitenden Ungarn auch auf diesem Gebiete reformatorisch zu wirken. Denn, offen gestanden, diese Kleintrafik des Grosstrafikanten ist ein solch echt österreichischer Zug, Sparsamkeit mit aerarischen Geldern einzuführen. Greisler Politik, sonst nicht anderes. Aber selbst in Österreich hat man das schon längst eingesehen und die Kleintrafik des Grosstrafikanten abgeschafft. In Wien und noch anderen Städten gibt es keine Kleintrafik des Grossverlegers mehr. Und bei uns soll man sich nicht davon trennen können. Warum? Vielleicht, weil man über die schlimmen Konsequenzen die dieser Usus in Gefolge hat, noch gar nicht nachgedacht hat.

Nun abar, es kann so nicht weiter gehen. Warum soll das Finanzministerium erst warten, bis die Unhaltbarkeit dieser Zustände auf die Spitze getrieben wird. Viel fehlt ohnedies nicht dazu.

Vermischte Nachrichten.

An die verehrliche Direktion des Thiergartens. Wir erhalten folgendes Schreiben eines Trafikanten, welches wir der Thiergarten Direktion mit dem Ersuchen, Abhilfe zu schaffen, zur Kenntnis bringen:

Sehr geehrte Redaktion! Gleich anderen Trafikanten verkaufe auch ich in meiner Trafik die Eintrittskarten für den hauptstädtischen Thiergarten und erziele ich hierin auch einen sehr bedeutenden Absatz. Aber was nützt mir das, wenn ich an den Karten fast gar nichts verdiene? Die löbliche Thiergarten-Direktion hat den Verschleiss der Karten einem Unternehmer übergeben, der wahrscheinlich seinen gehörigen Nutzen davon hat. Uns armen Trafikanten jedoch gibt er von 100 Karten 1 Krone 40 Heller und dabei müssen wir dieselben fest kaufen und vorher bezahlen. Denken Sie geehrte Redaktion, ich muss 28 Kronen 60 Heller Baargeld in dem Artikel investiren, muss 100 — sage — Hundert Personen bedienen, um 1 Krone 40 Heller zu verdienen. Wahrscheinlich verdient der Unternehmer, für den wir Trafikanten arbeiten müssen, das Dreifache. Ist das in Ordnung? Müssen wir Trafikanten wirklich von allen Seiten übervortheilt werden? Ist es nicht der Trafikant, welcher eigentlich den Nutzen einheimen muss, da ja nur er, die Mühe und das Risiko des Verkaufes der Karten trägt? Ich ersuche Sie geehrte Redaktion diese meine Beschwerde zu veröffentlichen, vielleicht findet die Thiergarten-Direktion einen Modus, dass wir die Karten direkt von ihr beziehen könnten. Denn sollte dieser Zustand fort dauern, würde ich meine Kollegen und Kolleginen empfehlen, dass wir uns mit unserer Bitte um Abhilfe direkt an die Stadtbehörde wenden sollen. Achtungsvoll K. Ny.

Wir finden in der That diese Bitte für berechtigt. Selbst der Staat der ja bekanntlich sehr sparsam ist und nur Hungerlöhne bezahlt, gewährt dem Trafikanten nach 30 Kronen Loosung, ungefähr 3 Kronen Provision. Und die Thiergarten-Direktion sollte engherziger sein?

Neue österreichische Specialitäten-Cigarren.

In Wien werden vom 15. März angefangen in den Spezialitäten-Trafiken neue Cigarren verkauft, welche den Namen „Pigmeos“ führen. Dieselben kosten in Kistchen à 25 Stück 4 Kronen, per Stück 16 Heller.

Anonym. Es gibt keine einzige Zeitung und kein Fachblatt in der Welt, welches mit solch riesigen Schwierigkeiten zu kämpfen hat, wie das unsere. Für eine unglückliche, von allen Seiten übervortheilte Branche schreibend, hält sich die Branche für derart geknechtet, dass sie es nicht einmal wagt, dem einzigen Blatte, welches für ihre Interessen kämpft, eine Offenheit an den Tag zu legen, ohne welche ja jeder Kampf zwecklos ist. Wegen unseres letzten Artikels über die Grosstrafik des VII. Bezirkes gehen uns eine riesige Anzahl Briefe zu, deren Inhalt eine Danksagung für unsere Bemühung ausdrückt. So sehr uns das freut, so sehr legen wir beschämt einen Theil dieser Briefe in — den Papierkorb. Man verzeihe uns diese Autrichtigkeit. Aber wir denken, dass uns gegenüber eine Offenheit am Platze ist und wer an uns anonym schreibt, der zeigt, dass er sich vor uns fürchtet. Es ist diess geradezu eine Beleidigung. Wer von den Trafikanten sich derart geknechtet glaubt, dass er Angst vor seinem Grosstrafikanten hat, den können wir als Mitkämpfer nicht brauchen. Er bleibe ruhig daheim und lasse sich ruhig die Haut abnehmen. Mit solchen Leuten haben wir nichts zu schaffen. Auch ist es ganz zwecklos für Leute zu schreiben, die nicht einmal den Muth besitzen, zumindest ihren einzigen aufrichtigen Freund — ihrem Fachblatte — den werthen Namen zu nennen.

Magyar Jelzálog-Hitelbank.

Hirdetmény.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. c. részvényesei az 1908. március hó 30-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (V., Nádor-utca 7. sz. tartandó

XXXIX. rendes közgyűlésére

ezenel tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. üzletéről.
2. Az 1907. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrása iránt.
4. Az alapszabályok 6., 41., 56., 63., 64., 68., 69., 91., 113. és 118. §-ainak módosítása (kisebb jelentőségű és alaki módosítások).
5. A nyugdíjszabályzat 13. és 31. §-ainak módosítása.

A részvények letehetők:

Budapest: a bank főpénztáránál (V., Nádor-utca 7.) és a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbanknál;

Bécsben: az „Union-Bank“-nál;

Párisban: a „Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France“ című banknál.

Az igazgatóság.

Alapszabályok kivonata.

23. §. 20 részvény tulajdona 1 szavazatra jogosít.

24. §. Részvényesek, kik szavazó jogukkal élni akarnak, kötelesek a közgyűlés összehívása előtt legalább 8 nappal részvényeiket tértívénnyel mellé letéteményezni; a letéteményezés a bank pénztáránál, vagy más a hírlapokban kijelölt helyeken eszközölendő.

25. §. A szavazójog személyesen, vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csak részvényesnek adható. Testületek, intézetek és kereskedelmi cégek, továbbá nők és kiskorúak a közgyűlésen törvényes képviselőjük által vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem volnának is.

Azoknak, kik szavazójogukat igazolták, a részvények és az utánok járó szavazatok számának megjelölésével ellátott igazoló-jegyek adatnak ki. A részvények a részvényes által sajátkezűleg aláírandó jegyzékbe, számszerű sorrendben és pedig a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál egy, minden egyéb letéthez két példányban bejegyzendő. A letéve a letett részvényekről tértívénnyel nyér és a részvények annak idején a közgyűlés megtartása után, csakis ezen tértívénnyel visszaadása mellett fognak neki kiszolgáltatni.

Az 1907. évi nyomtatott mérleg 1908. március 22-től kezdve a t. c. részvényesek rendelkezésére áll.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

„BOURBON“

szivarkahüvelyek, az egyedüli hüvelyek, amely dohánygyárak és különleges raktárak részére ajánlható. A hüvelyüzletekben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánygyárak és a különlegességi raktárak tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyek elárulásával. Ezen visszas állapotra segítő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az Elster és Topf cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, amelyek az ideális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitűnő sikerrel vezette be már is több dohánygyár, u. m. Hirsch Jakab budapesti továbbá az aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linci, innsbrucki stb. különlegességi árudák. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szívesen szolgál mintákkal és úrlapokkal, melyekből a dohánygyár- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

Mindenütt kapható!!

Legjobb a

Kardos

≡ svéd gyújtó. ≡

≡

Legjobb a

Germán

és

Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

Mindenütt kapható!!